

## Агенти змін у сільській освіті: чого досягли 24 опорні школи, які рік працювали по-новому



**Київ, 12.07.2017** – 24 опорні школи з усіх областей України презентували проміжні результати роботи за новими стратегіями розвитку, які розробили та почали реалізовувати у 2016-2017 навчальному році. За перший рік роботи школи запровадили змішане навчання, почали залучати додаткове фінансування на проектній основі, активніше включили учнів та батьків в управління школою та планування уроків. Такими стали результати їхньої участі у проекті «Пілот 24», реалізованому Western NIS Enterprise Fund та Центром інноваційної освіти «Про.Світ».

За результатами опитування учасників проекту «Пілот 24», понад 90% вчителів, що пройшли навчання в рамках проекту, розглядають учня як партнера у навчальному процесі. Понад 95% вчителів почали завжди чи періодично використовувати зворотній зв'язок від учнів для покращення уроків. При цьому усі школи почали застосовувати змішане навчання: уроки, що поєднують різні види практичної діяльності, у тому числі з різних предметів та за участі команди вчителів. Низка шкіл також почали залучати батьків до проведення уроків, організовувати майстер-класи для учнів, запросили іноземних волонтерів для викладання англійсько мови.

*«Мене вразило, що прості кроки назустріч учням мали неймовірні результати. Три тижні тому діти розказали мені, що саме цього навчального року вони змогли відчутти себе важливими, що їхня думка важлива. Це власне те, для чого ми в школі працюємо: не для паперів, не для начальників, не для педагогів, а для дітей. Сьогодні ми дуже багато говоримо про критичне мислення. Я завжди кажу дітям: якщо вам щось не подобається на уроці, ви повинні без образи і приниження про це вчителю сказати. Якщо ви мовчите – вас не почують»,* - розповіла **Наталія Самочко**, директор Більшівцівської ЗОШ I-III ст., Івано-Франківська область.

Більшість директорів відзначають, що на початку участі у проекті їхні школи мали звичні для багатьох навчальних закладів матеріальні проблеми: потреба в утепленні та ремонті, відсутність комп'ютерів

та інтернету тощо. Та пройшовши навчання з проектного менеджменту, вони змогли вирішувати їх, залучаючи додаткове фінансування.

*«У нашій школі створений проект «Кіндерландія». Специфікою школи є те, що дітей привозять з навколишніх сіл. Початкові класи мають 4-5 уроків, а розвезення тільки після 7 уроку. Тому ми вирішили створити простір, де дитина зможе бігати і гратись. Там буде м'яка підлога та безкаркасні меблі, ігри. Якщо після занять їх везти додому й одразу садити за уроки, діти будуть просто виснажені. Наступного року так само проектним методом ми плануємо завершити заміну вікон і утеплення, створити групи з критичного мислення і змішаного навчання, зробити реекспозицію шкільного музею», - поділився **Анатолій Котенко**, директор Олексіївської ЗОШ І-ІІІ ст., Запорізька область. Частина коштів на проект «Кіндерландія» школа отримала від сільської громади, решту збрала на краудфандинговій платформі GoFundEd.*

Стратегії, які розробили і втілюють школи, передбачають трансформації у різних аспектах їхньої діяльності: застосування сучасних підходів до менеджменту у школі, перетворення педагогічного колективу на команду однодумців, і головне – перебудову навчального процесу на користь інтересів учня.

*«В центрі реформи середньої освіти повинен бути учень. Правильно побудована стратегія допоможе забезпечити якісно новий рівень навчання, орієнтований не лише на передачу знань, а й на розвиток практичних навичок, критичного мислення, вміння вирішувати проблеми. Сусідні країни вже пройшли такі перетворення, і досить успішно. І ці перші 24 опорні школи, які ми обрали для пілотного проекту, вже показали, що, незважаючи на обмежене фінансування, можна досягти значних результатів у розвитку шкіл та вплинути на освітню реформу загалом», - зазначила **Ірина Озимок**, Керівник Програми місцевого економічного розвитку Western NIS Enterprise Fund.*

Western NIS Enterprise Fund є засновником проекту «Пілот 24» та окрім цього виділив близько 6,3 млн гривень на розвиток інфраструктури шкіл. Також, Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) профінансувало ремонтні роботи у 24 опорних школах на суму 1,5 млн доларів США.

Проект «Пілот 24» має на меті об'єднати адміністрацію та вчителів опорних шкіл, щоб виробити нові формати взаємодії вчителя і школярів, директора і вчителів, школи і громади. Від часу запуску проекту відбулося 4 триденних модулі, присвячених різним аспектам освітнього процесу. Упродовж 2016-2017 навчального року кожна школа-учасниця проекту працювала з ментором задля того, щоб ґрунтовно змінити якість навчання. За цей час директори пройшли навчання з менеджменту та командування. Педагоги ж пройшли навчальні модулі з сучасних методів викладання та орієнтації на інтереси учня, вивчаючи практичні та цікаві для дітей формати уроку, психологію дитини, емоційний інтелект, переваги змішаної форми навчання. Наразі школи продовжують реалізацію планів розвитку, які вони розробили в рамках програми разом з менторами.

**Western NIS Enterprise Fund (WNISEF)** – перший в Україні та Молдові регіональний фонд прямих інвестицій з капіталом 150 млн доларів США, заснований за фінансування уряду США через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Фонд має понад 20 років досвіду успішного інвестування у підприємства малого та середнього бізнесу. Загалом, фонд інвестував 168 млн. доларів США у 118 компаній із приблизно 25 000 працівників та зробив можливим залучення 1,5 млрд доларів в компанії України та Молдови. З 2015 року Фонд реалізовує програму технічної допомоги в Україні та Молдові на загальну суму \$35 млн, основними елементами якої є сприяння експорту, місцевий економічний розвиток, соціальне інвестування та економічне лідерство. WNISEF фінансує інноваційні, високоефективні програми, що спрямовані на здійснення реформ та змінюють життя звичайних людей в Україні та Молдові. [www.wnisef.org](http://www.wnisef.org)